

Kalsbeek

Duitsland. Natuurlijk mag niet worden vergeten dat, wanneer iemand asiel aanvraagt, hij of zij naar een aanmeldcentrum moet. Het is op die plaats dat vastgesteld kan worden of er sprake is van een Dublinclaim of niet. Ik weet dan ook niet wat de heer Wijn met zijn motie bedoelt, afgezien van de door hem gewenste intensivering.

Verder meen ik dat de interventie van mevrouw Albayrak volstrekt terecht was. Inderdaad hebben wij veel marechaussee ingezet op Schiphol. Daarvoor gelden tal van argumenten die ook de heer Wijn bekend zijn. Als gevolg daarvan is de resterende capaciteit beperkt, maar die capaciteit wordt zo effectief mogelijk ingezet. Ik vind voorts dat de heer Wijn een rookgordijn legt wanneer hij spreekt over "controle aan de grenzen". Immers, hij weet heel goed dat wij geen controle meer aan de grenzen hebben. Wij kennen een mobiel toezicht vreemdelingen. Dat vindt plaats in de buurt van de grenzen, maar wij hebben niet langer te maken met een slagboom waar iedere auto wordt aangehouden om na te gaan wie daar in zit.

De heer **Wijn** (CDA): Voorzitter. De staatssecretaris doelt op grenscontrole maar ik heb het over controle aan de grens, kort daarna. Daarmee gebruik ik de huidige terminologie. Deze controle heeft in slechts 81 gevallen geleid tot terugzending. Op deze manier wordt er geen enkel signaal afgegeven. Als de staatssecretaris zegt dat zij daar niets aan wil doen, constateren wij dat nu. Echter, ik vraag haar dan om te erkennen dat controle aan de grenzen er wel degelijk voor kan zorgen dat mensen worden afgeschrikt of aangetroffen en dus kunnen worden teruggebracht naar het land waar zij asiel hadden moeten aanvragen.

Staatssecretaris **Kalsbeek**: Het herstellen van de grenzen zoals wij die ooit hebben gehad, zou zonder meer helpen. Echter, met betrekking tot het mobiel toezicht vreemdelingen moet een afweging worden gemaakt. De schaarse menskracht wordt zodanig ingezet dat er sprake is van "at random" controleren. Af en toe wordt er raak geprikt; in het afgelopen jaar 81 keer en heel vaak niet. Nogmaals, als de middelen schaars zijn, moet voortdurend worden nagegaan waar ze het meest

effectief kunnen worden ingezet. Welnu, dat is niet op de plaats die de heer Wijn aangeeft. Daarom moet ik de aanvaarding van zijn motie ontraden.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Over de ingediende moties zal aanstaande dinsdag worden gestemd.

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 27 maart 2002 over **de evaluatie van de Wet beperking export uitkeringen**.

De **voorzitter**: Bij de behandeling van de verslagen van mondelinge overleggen die zojuist heeft plaatsgevonden, heb ik gemerkt dat nog niet iedereen gewend is aan het feit dat slechts moties kunnen worden ingediend en dat discussies, al gevoerd tijdens het algemeen overleg, niet mogen worden overgedaan. Ik vraag hiervoor nogmaals de aandacht, voor alle duidelijkheid.

□

De heer **Harrewijn** (GroenLinks): Voorzitter. Ik kom snel bij mijn motie uit, na een korte introductie.

Tijdens het algemeen overleg hebben wij gesproken over de te verwachten aantallen handhavingsverdragen die zullen worden afgesloten als de overgangstermijn van deze wet is afgelopen, namelijk per 1 januari 2003. Verwacht wordt dat dan nog met een substantieel aantal landen geen handhavingsverdrag zal zijn afgesloten, terwijl daarmee wel wordt onderhandeld. Tijdens het algemeen overleg is gebleken dat in de Kamer ideeën leven om te bereiken dat mensen niet worden gedupeerd wanneer dat niet nodig is. Hierbij kan worden gedacht aan verlenging van de overgangstermijn of aan anderszorgige handhavingsmaatregelen waarmee er tijdelijk in kan worden voorzien dat mensen niet onnodig worden gedupeerd in het zicht van de veilige haven, namelijk het tot stand komen van een handhavingsverdrag.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat per 1 januari 2003 de overgangstermijn afloopt voor het afsluiten van handhavingsverdragen in het kader van de Wet beperking export uitkeringen;

overwegende dat de regering verwacht dat op dat moment met een deel van de landen waarmee besprekingen lopen of opgestart worden, nog geen verdrag afgesloten zal zijn;

van mening dat uitkeringsgerechtigden niet onnodig gedupeerd moeten worden als er zicht is op effectieve handhaving;

verzoekt de regering, ten behoeve van uitkeringsgerechtigden in die landen een tijdelijke regeling te treffen in de vorm van een verlenging van de overgangstermijn en/of tijdelijke specifieke maatregelen ter handhaving,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Harrewijn en Stroeken. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 230 (17050).

□

De heer **De Wit** (SP): Mevrouw de voorzitter. Ik beperk mij tot de effecten die optreden door het ontbreken van een verdrag ter handhaving van de sociale zekerheid. Mensen worden daardoor namelijk gedwongen om terug te keren naar Nederland en lijden als gevolg daarvan aanzienlijke schade.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat per 1 januari 2003 veel (Nederlandse) uitkeringsgerechtigden in het buitenland hun uitkering zullen kwijtraken als gevolg van de Wet beperking export uitkeringen (Wet BEU);

De Wit

overwegende dat betrokkenen geen schuld dragen aan het kwijtraken van hun uitkering;

voorts overwegende dat bedoelde uitkeringsgerechtigden zich in een aantal gevallen genoodzaakt zien huis en haard in het desbetreffende buitenland te verlaten en terug te keren naar Nederland;

van mening dat deze door de Wet BEU getroffen mensen bij hun terugkeer in Nederland moeten kunnen rekenen op een nieuw onderkomen en een vergoeding van de door hen geleden schade;

verzoekt de regering, hieromtrent op korte termijn met een voorstel naar de Kamer te komen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: De motie is voorgesteld door het lid De Wit. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 231 (17050).

De heer **Santi** (PvdA): Voorzitter. Tijdens het algemeen overleg heb ik namens mijn fractie aangegeven dat er knelpunten zijn bij de uitvoering van de Wet BEU, althans bij het afsluiten van verdragen. Daarom stel ik mede namens collega Stroeken de volgende motie voor.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat per 1 januari 2003 veel (Nederlandse) uitkeringsgerechtigden in het buitenland hun uitkering zullen kwijtraken als gevolg van de Wet beperking export uitkeringen (Wet BEU);

overwegende dat betrokkenen geen schuld dragen aan het kwijtraken van hun uitkering;

voorts overwegende dat bedoelde uitkeringsgerechtigden zich in een aantal gevallen genoodzaakt zien huis en haard in het desbetreffende buitenland te verlaten en terug te keren naar Nederland;

van mening dat deze door de Wet BEU getroffen mensen bij hun terugkeer in Nederland moeten kunnen rekenen op een nieuw onderkomen en een vergoeding van de door hen geleden schade;

verzoekt de regering, hieromtrent op korte termijn met een voorstel naar de Kamer te komen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: De motie is voorgesteld door het lid Santi. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 232 (17050).

De heer **Wilders** (VVD): De heer Santi heeft niet alle punten uit de motie genoemd in het algemeen overleg; dat vind ik wat vreemd. Hoe komt hij daarnaast bij "WAO'ers die volledig arbeidsongeschikt zijn en weinig te doen hebben met handhavingsregels"? Volledig arbeidsongeschikten hebben toch ook te maken met handhavingsregels? Zij moeten toch herkeurd worden en eventueel inkomen uit arbeid opgeven? Kan de heer Santi de zin uit zijn motie op dat punt, waarover hij het in het AO niet had, toelichten?

De heer **Santi** (PvdA): In het AO heb ik het terdege gehad over deze gevallen en ook zeker over de WAO. Ik heb een voorbeeld genoemd dat de commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid bekend is, namelijk uit een door mij aangehaalde brief van de stichting De Ombudsman. Het voorbeeld betreft een WAO'er in Kenia die de dupe is van de Wet BEU doordat hij terug moet keren. Dat voorbeeld heb ik nadrukkelijk aangehaald en zelfs in mijn tweede termijn nog genoemd.

De heer **Wilders** (VVD): Dat punt incasseer ik. Maar u kunt niet volhouden dat de WAO'er die misschien "de dupe" is doordat er geen verdrag is, niet te maken heeft met handhavingsregels. U zegt in uw motie dat WAO'ers weinig te doen hebben met handhavingsregels, maar dat is niet waar. Ook zij hebben te maken met handhavingsregels. Het klopt dus niet wat in uw motie staat.

De heer **Santi** (PvdA): Daarover zullen wij wel van mening verschil-

len. Ik heb nadrukkelijk aangegeven in de motie dat de staatssecretaris bij de behandeling van de Wet BEU – dat was in de Eerste Kamer – toegezegd heeft mogelijke knelpunten te gaan oplossen. Welnu, dan hoort dit er ook bij.

Staatssecretaris **Hoogervorst**: Voorzitter. Ik dank de Kamer voor haar inbreng in eerste termijn...

De **voorzitter**: De enige termijn.

Staatssecretaris **Hoogervorst**: ...en tevens laatste termijn. Het was inderdaad een enige termijn, voorzitter!

Er zijn drie moties ingediend, onder meer door leden die destijds tegen de wet hebben gestemd omdat zij het überhaupt niet met de wet eens waren. Ik zie echter ook ondertekenaars, zoals de heer Santi en de heer Stroeken, die zich ten volle ervan bewust zijn geweest, toen deze wet mede met hun stem werd aangenomen, wat de gevolgen van de wet zouden zijn. Die gevolgen zijn nu echt niet anders dan toen al duidelijk bleek.

Als je kijkt naar wat er de afgelopen drie jaar is gebeurd, dan kun je constateren dat wij voor verreweg de meeste uitkeringsgerechtigden, lettende op de landen waar zij wonen, een verdrag hebben kunnen sluiten, zodat de grote meerderheid van uitkeringsgerechtigden niet met consequenties van deze wet zal worden geconfronteerd. Ik wijs op het feit dat wij als regering alles maar dan ook alles hebben gedaan om die verdragen te sluiten; dat wij alle landen hebben benaderd en dat wij met de meeste grote en ook minder grote maar belangrijke landen verdragen hebben gesloten. In geen enkel geval heeft zich het probleem voorgedaan dat een land wel met ons een verdrag wilde sluiten, maar dat dit door capaciteitsproblemen of onwil onzerzijds niet gebeurd zou zijn. Alle aanvragen zijn gehonoreerd; er hebben zich geen onvermoede gevallen voorgedaan. Ik kan dan slechts mijn conclusie handhaven dat er zich geen knelpunten van betekenis bij de uitvoering van deze wet hebben voorgedaan. Dat is ook de reden waarom ik alle drie de moties met klem ontraad.

Hoogervorst

De heer **Stroeken** (CDA): Je kunt voor een wet zijn en zelfs de staatssecretaris in een algemeen overleg prijzen omdat hij een aantal dingen heel goed heeft gedaan, maar dan toch een paar knelpunten opsommen – dat hebben wij ook gedaan – en vragen om daar nog eens naar te kijken. Immers, je ontnemt verworven rechten aan mensen in het buitenland die jaren een uitkering hebben gehad: dat stop je nu en dat geeft knelpunten die in redelijkheid wellicht zijn op te lossen. Ook in het algemeen overleg van een paar maanden geleden hebben ik dit exact zo naar voren gebracht.

Staatssecretaris **Hoogervorst**: Al de casusposities die in de motie worden opgediend, waren van tevoren te voorzien. Wat daar in wezen wordt gevraagd, is: staatssecretaris, wilt u nu nog iets doen waardoor eigenlijk de werking de wet ongedaan wordt gemaakt? Daar pas ik voor.

De beraadslaging wordt gesloten.

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 27 maart 2002 over **het project Kiezen op afstand**.

De heer **Te Veldhuis** (VVD): Voorzitter. In het algemeen overleg over dit onderwerp op woensdag 27 maart jl. heeft de Kamer alleen de zekerheid gekregen dat de betrokken ministers, Van Boxtel en De Vries, de afgelopen vier jaar nog geen concrete voorstellen hebben gedaan of kunnen doen om "Kiezen op afstand" op enigerlei wijze mogelijk te maken. Daarom roepen de fracties van VVD en PvdA de regering nu per motie op, alles op alles te zetten om alsnog althans een begin van concrete resultaten te bereiken. Het betreft de volgende motie die ik mede namens de heer Rehwinkel indien.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat het kabinet er helaas nog niet in is geslaagd, bevredigende oplossingen aan te

dragen voor het zogeheten Kiezen op afstand (KOA);

van oordeel dat het gewenst is om zoveel mogelijk burgers actief en daadwerkelijk te betrekken bij verkiezingen voor vertegenwoordigende lichamen en dat het de burgers zo gemakkelijk mogelijk moet worden gemaakt om aan dit belangrijke democratische proces deel te nemen;

dringt er bij de regering op aan, methodes te ontwikkelen om al bij de verkiezingen voor provinciale staten in 2003 één of meer vormen van KOA mogelijk te maken die voldoen aan eisen van betrouwbaarheid, vertrouwelijkheid, controleerbaarheid en van redelijke kosten;

en de Kamer daarover te informeren bij de toegezegde voortgangsrapportage,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Te Veldhuis en Rehwinkel. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 55 (28000-VII).

Mevrouw **Scheltema-de Nie** (D66): Waaraan denkt u precies als u spreekt over experimenten met kiezen op afstand, mijnheer Te Veldhuis? Als het digitaal niet kan, mag het dan ook per brief, per telefoon of anderszins? Laat u een ruime range open?

De heer **Te Veldhuis** (VVD): Mevrouw Scheltema vult het al bijna in. Het mag van mij per telefoon, brief, internet, e-mail of welke technische mogelijkheid dan ook waarmee men vanaf thuis of vanaf de werkplek gemakkelijk kan stemmen. Als het maar aan de door mij genoemde randvoorwaarden voldoet. Niets is uitgesloten wat ons betreft. Laten wij oppassen het al te ingewikkeld te maken met stemzuilen in winkelcentra, op de markt op waar dan ook. Gebleken is immers dat dit niet op korte termijn gerealiseerd kan worden. Als wij binnenkort een elektronische handtekening hebben, laten wij dan het stemmen per elektronische handtekening mogelijk maken.

Minister **Van Boxtel**: In de overweging staat dat het kabinet er helaas nog niet in is geslaagd bevredigende oplossingen aan te dragen voor KOA. Ik wil de Kamer er graag op wijzen dat de bedrijven die wij om offertes hebben gevraagd, niet aan de maatstaven kunnen voldoen die het kabinet én de Kamers stellen als het gaat om veiligheid en betrouwbaarheid.

In de motie wordt gesproken over eisen van controleerbaarheid, betrouwbaarheid en vertrouwelijkheid. Die eisen hebben wij zelf geformuleerd als van belang zijnde bij de voortgangsrapportage. U spreekt ook over redelijke kosten, mijnheer Te Veldhuis. Wat verstaat u daaronder? Het is immers een tamelijk rekbaar begrip.

De motie zegt niet veel meer dan het kabinet al heeft toegezegd in het AO. Wat ons betreft, hoeft de motie eigenlijk niet. Als de Kamer eraan hecht, zullen wij er niet voor gaan liggen.

De heer **Te Veldhuis** (VVD): De vraag wat redelijke kosten zijn, wil ik graag aan de minister zelf voorleggen. Gebleken is dat stempanelen op stations, in winkelcentra en waar dan ook heel erg duur zijn. Ik kan mij voorstellen dat het helemaal niet zo duur hoeft te zijn als mensen per telefoon, brief, internet of e-mail stemmen. Ik kan niet aangegeven wat redelijk is per stem. De regering heeft inmiddels zoveel inzicht in kosten, zij moet toch in staat zijn een redelijke inschatting te maken. Het gaat om het hoogste democratische recht van de burger. Het mag dus wel een paar centen kosten.

Minister **Van Boxtel**: U weet dat wij op onze begroting een bedrag hadden van 18 mln gulden, ongeveer 8 mln euro, om experimenten te doen. Tot nu toe hebben wij geen breder budget. Ik heb ook in de verkiezingsprogramma's overigens op dit onderdeel geen substantiële begrotingsvoorstellen gezien om dat op te hogen. Wij zullen onze verantwoordelijkheid voorzover het dit kabinet nog aangaat, nemen in de voortgangsrapportage in juni. Wij zullen redelijk interpreteren rondom de breedte van het tot nu toe beschikbare budget.

De heer **Te Veldhuis** (VVD): De